Sveučilište u Zagrebu Fakultet elektrotehnike i računarstva

Završni ispit iz predmeta TEORIJA INFORMACIJE, 31. siječnja 2018.

Korekcija objavljenih netočnih postupaka rješavanja u zadacima 3 i 7

U kratkom roku nakon završetka završnog ispita, u srijedu 31. siječnja 2017. u 18:09 na intranetu FER-a na stranici predmeta "Teorija informacije" objavljeni su pogrešni postupci rješavanja i pogrešna rješenja zadataka 3 i 7. Sami tekstovi zadataka su ispravni i usmjeravaju postupak rješavanja prema jednoznačnom rješenju. Objavljujemo ispravne postupke rješavanja te ispravna rješenja navedenih zadataka.

Zadatak 3: Na signal $s(t) = 20\cos(2\pi t)$ [V] u komunikacijskom LTI-kanalu djeluje bijeli šum spektralne gustoće snage $S_N(f) = e^{-3|f|}$ [W/Hz]. Novonastali signal se dovodi na ulaz filtra amplitudnog odziva |H(f)|. Odredite omjer S/N (u dB) na izlazu filtra ako je |H(f)| = 1 za |f| < 1/3 Hz.

- a) 26,763 dB
- b) 25,932 dB
- c) 23,882 dB
- d) 24,782 dB
- e) ništa od navedenog

Postupak rješavanja: Signal s(t) frekvencije 1 Hz ne može proći kroz niskopropusni filtar definiran prijenosnom funkcijom za koju vrijedi: |H(f)|=1 za |f|<1/3 Hz, odnosno na izlazu tog filtra vrijedit će s(t)=0 V. Uslijed toga će srednja snaga signala s(t), S, iznositi 0 W. Srednju snagu šuma na izlazu filtra računamo izrazom:

$$N = \int_{-\infty}^{\infty} S_N(f) \cdot |H(f)|^2 df = 2 \int_{0}^{1} e^{-3f} df = \frac{2}{3} (1 - e^{-1}) W$$

Dakle, omjer S/N iznosi 0 što znači da vrijedi

$$\left(\frac{S}{N}\right)_{dR} = 10 \log_{10} 0$$

Odnosno,

$$\left(\frac{S}{N}\right)_{dP} = -\infty \, dB$$

Dakle, jedini mogući točan odgovor u ovako zadanom zadatku je odgovor e).

Zadatak 7: Pretpostavite da signal x(t) dolazi na ulaz prijenosnog LTI-sustava čiji je impulsni odziv h(t).

$$x(t) = \begin{pmatrix} a, & |t| \le T_1/2 \\ 0, & |t| > T_1/2 \end{pmatrix}, \quad h(t) = \begin{pmatrix} b, & |t| \le T_2/2 \\ 0, & |t| > T_2/2 \end{pmatrix}, \quad T_2 < T_1$$

Odredite amplitudu istosmjerne komponente (0 Hz) sadržane u signalu y(t) na izlazu sustava.

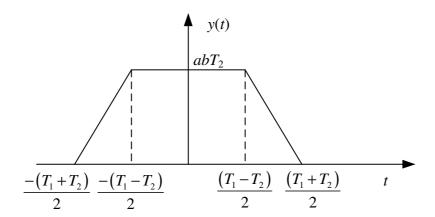
- a) T_1ab
- b) *T*2*ab*
- c) $(T_1 + T_2)ab$
- d) $(T_1 T_2)ab$
- e) ništa od navedenog.

Postupak rješavanja

Signal na izlazu LTI-sustava određuje se konvolucijom ulaznog signala i impulsnog odziva sustava.

$$y(t) = x(t) * h(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)h(t-\tau)d\tau$$

Bez puno izvođenja, očito je da konvolucija dva pravokutna signala daje trapezni signal. Sukladno zadanim parametrima izlaz y(t) imat će sljedeći oblik:

Istosmjernu komponentu u signalu moguće je odrediti korištenjem Fourierove transformacije:

$$Y(f) = \int_{-\infty}^{\infty} y(t) e^{-j2\pi f t} dt$$
$$Y(0) = \int_{-\infty}^{\infty} y(t) dt$$

Dakle, istosmjerna komponenta sadržana u signalu y(t) bit će jednaka površini ispod trapeza prikazanog gornjom slikom.

$$Y(0) = 2 \cdot \frac{T_2 abT_2}{2} + (T_1 - T_2)abT_2 = T_1 T_2 ab$$

Isti je rezultat bilo moguće dobiti množenjem spektra signala x(t) s prijenosnom funkcijom kanala, H(f): Y(0) = X(0)H(0), pri čemu vrijedi: $X(0) = aT_1$ i $H(0) = bT_2$. Dakle, jedini točan odgovor u ovom zadatku je onaj pod slovom e).